

do. Chaudes si libet

CONCIO

QUÆDAM ADMO.

DVM ELEGANS, DOCTA, SALV-
bris, et pia magistri Iohannis Harpesseldi,
sacræ Theologiæ baccalaurei, habita coram
patribus et clero in Ecclesia Paulina Lons-
dini. 26. Octobris. 1553.

Occurunt motes

Cui accedunt et sequentia, uidelicet VVil-
helmi Pij Decani Cicesterensis, et Iohannis
VVymsliei Archidiaconi Londini, Oratio-
nes laudatoriae.

Item Magistri Hugonis VVestoni, Decani
VVestmonasterij, viri longè doctissimi et
eloquentissimi, ac cleri referendarij.

Oratio coram patribus et clero habita, mis-
sione elegans ac ualde docta, cum responso
et exhortatione reuerendi patris, dos-
mini Edmundi Londinensis Epis-
copi.

Roma. 15.

Quæcumq; scripta sunt, ad nostram doctrinam
scripta sunt,

Referendarius: tis
prolocutor:

Onorandi domini, re
ueredi patres, ac fras
tres, tanta est uestri
ordinis præcellentia,
tanta rerum hodie di
cendarum magnitus
do, ut uix facundissis
mi quidem & ingeniosissimi hominis elo
quentia, nedum mea infantia, hoc tantum dis
cendi onus sustinere queat. Verum quoniam
illi, quorum apud me sacrosancta esse debet
authoritas, mihi ut hoc munus obirem præce
perunt, uestram omnium humanitatem oro,
ut debitum istud obedientiae meæ officium
uestro fauore prosequamini. Qua spe hu
manitatis uestræ fatus Paulum illud acto
rum Ca. 20. scriptum (Attendite uobis &
uniuerso gregi, in quo uos spiritus sanctus
posuit episcopos, regere ecclesiam dei, quam
acquisiuit sanguine suo) uenerando huic sa
cerdotali uestro cœtu occinere audebo.
Quorum uerborum occasione, tria mihi pos
tissimum hoc tempore tractanda uidentur:
Primum, quam bene Paulus (cuius haec sunt
uerba) & sibi, & gregi attenderit: Secun
dum, quam male, nostris hisce temporibus,
pastores in utraq; sc̄ cura gesserint: Tertiū,

A. 2.

qua

Coronis
phras 3^{es}

Oratio:

2. Cor. 3.

1. Cor. 3.

1. Tim. 2.

Cordis *Ca**ro*

Rogata *Mari**anissimam*

qua uia sit ingrediendum, ut et nobis et nos
stro gregi deinceps bene attendamus. Sed
cum teste Apostolo, non simus sufficientes
cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis,
sed sufficientia nostra ex DEO sit, cum
teste eodem Apostolo, Neque qui plans
tat, neq; qui rigat, sit aliquid, sed qui dat ins
crementum deus, conuenire puto, ut antes
quam hoc tantum negocium aggrediar, omni
potentis Dei auxilium primitus implorem,
quod ut et uos una mecum ac pro me face
re dignemini, etiam atq; etiam uos oro et ob
testor. Atq; hic memores, quomodo Paulus
hortatur primo omnium fieri obsecrationes,
orationes, postulationes, gratiarum actio
nes pro omnibus iōminibus, pro regibus, et
pro omnibus qui in sublimitate constituti
sunt, ut quietam et tranquillam uitam agas
in omni pietate et castitate, primum,
uniuersalem Christi ecclesiam, deinde scres
quām diligentissimē deo commendemus, atq;
instantissimē precemur, ut quod in illa cō
pit, quod per illam in nobis auspicatus est, id
perficiat, ut illam hoc in regno, nos per illam
in omni bono confirmet. Et sunt profecto ius
stissimae cause, cur hoc facere debeamus. Nā
quod

quod post abscissum Holofernī caput, pos-
puli Israelitici princeps Ozias dixit ad Ius-
dith, (benedicta es tu filia à domino Deo ex
celso, præ omnibus mulieribus super terram
benedictus dominus qui creauit cœlum &
terrā, qui te direxit in uulnera capitis prima
cips iūnicorum nostrorum, quia hodie nos
ment tuum ita magnificauit, ut non recedat
laus tua de ore hominum, qui memores fue-
rint uirtutis domini in æternum, pro quibus
non pepercisti animæ tuæ propter angustias
& tribulationem generis tui, sed subueni-
sti ruinæ ante conspectum dei nostri) Id in
serenissimam nostram reginam quam uerissi-
mè quadrat. Quod olim regina Hester ius-
dæis præstitit, id illa nobis in præsens præs-
stat, ut luctus et tristitia, in hilaritatem &
gaudium conuertantur, ut sint nobis dies e-
pularum & leticie, ut mittamus in uicem ci-
borum partes & pauperibus munusculas
giamur. Quod de Delbora scriptum legis-
mus, (Cessauerunt fortes in Israël, & quies-
cerunt donec surgeret Delbora, surgeret
mater in Israël, noua bella elegit dominus)
id paucis uerbis mutatis, ita congruentissi-
mè de illustrissima nostra regina dici possit.

Cessauit religio in Anglia, quieuit donec

A.3.   surgeret

Judith. 13

Hester. 9

Iudicū. 5

surgeret Maria, surgeret uirgo in Anglia,
nouabella elegit dominus. Quod in novo tes-
tamento seruator noster de sorore Marthæ
Luc. IO. pronunciauit (Maria optimam partem ele-
git) id in serenissima nostra regina uerissimè
locum habet. Nam cum sit clarissimo regum
et imperatorum genere prognata, non ut
magna pars nobilitatis confuerit, uana res-
rum fluxarum gaudia elegit, sed pietatem,
sed puritatem uitæ elegit, et nuper ad regis
num sublimata, non quæ sua sunt quærit, sed
quæ ad pacem, quæ ad commoditatem, et us-
tilitatem populorum suorum pertinet elegit
literas, uirtutes, et sanctimoniam elegit,
estq; ob id à Deo electa et dilecta, et glori-
osissimè in oculis nostris magnificata, ut cū
deipara uirgine Maria canere posset, (Ecce
ex hoc beatam me dicent omnes generatio-
nes, quia fecit mihi magna qui potens est, et
sanctū nomē eius) hanc nos liberatricē nostrā
quam diligentissimè in precibus nostris Deo
commendemus. Commendemus et dominam

Elizabetham præclariſſimam ipsius reginæ
nostre sororem. Comendemus eos qui sunt
illustriſſimæ nostre reginæ à consilijs. Coma-
mendemus dominum meum colendiſſimum,
huius dioceſeos episcopum, orantes ut et si-

bi et

Elizabetha
a consilijs

4

Bonner: epſſio
Londoniensis:

bi & gregi (quod facit) diligenter intendes
re perga. Commendemus dominum episcopos
pum V Vyntonensem regni huius cancellari
um, qui ex in initio episcopatus sui strenue
in uinea domini laborauit, et hisce posterio
ribus annis, uiuetus in domino, editis admis
tabiliter doctissimis, et christianissimis lis
bris christianam fidem constantissime pros
pugnauit, et misericordia dei nobis et rega
no inter tot pericula incolunis scrutatus,
iam nunc ingenio, experientia, doctrina, et
virtute sua, tum ardua regni huius negotia,
tum et Christi causam, fortissime sustentat.
Commendemus uenerandum dominum Cuts
bertum Tonstallum, ut canicie, sic ingenio,
pietate, doctrina, rerum experientia, et stis
gmatibus Christi, cum primis spectabilcm.
Commendemus Dominum Nicholaum Hes
thum, episcopum V Vygorniensem, dominum
Georgium Daim Cicestrensem Episcopos
pum duos praestantissimos Herodas, et omnis
bus episcopo dignis virtutibus insignes quis
bus datum est non solum, ut in Christum cre
derent, sed ut pro illo etiam paterentur, hos
inquam omnes et reliquos episcopos, nec no
uniuersum preterea clerum nobilitatemq;
et communitatem huius regni, ac utramq;

Gardiner
epif. Winton :

Tonstall q.

Hethus :

Dav:

Academico
{ Orae
{ Cantabrigie
pro defunctis:
Dilectus.

Academiam, Oxoniensem & Cantabrigiensem Deo commendemus, pro hijs deniq; qui in fide defuncti sunt ad misericordem deum preces fundamus, horum omnium memores puras manus aut corda potius cum manibus deo eleuemus.

Clamat pastoribus dominici gregis Paulus pastor unus omnium laudatissimus, & quod audistis, dicit, Attendite uobis ex unius verso gregi. &c. Quodq; uerbis præcipit, id quemadmodum re atq; opere sit implendum exemplo suo plenissimè docet. Videamus quid in illo tam insigni pastore præcesserit, & intelligemus quid in nobis sequi debeat. Quomodo Paulus sibi, quomodo gregi attenderit, ordine consideremus. In priori ad Cor. 1. Epistola, cap. 9. hæc de sua in seipsum cura testatur. Castigo corpus meum & inferuitatem redigo, ne cum alijs prædicaues sim ipse reprobus efficiar. Quod dicit se corpus castigasse, multas uirtutes uno atq; altero uerbo complexus est. Nam qui castigat corpus, is non in commissationibus & ebrietatibus, non in cubilibus & impudicitijs ambulat, non secundum carnem uiuit, sed secundum spiritu. Optimè intelligebat Paulus, nihil tam esse pastori ad obeundum pastoralē

storale munus impedimento, quām sunt cors
poris uoluptates, nihil quod æque gregem
à pastore alienet, ac si illum, non diuinæ cōn
templacioni , non sacrarum literarum studi
dio, non puritate uitæ, sed perfruendis uolus
pratibus, et cuti curandæ deditum esse pers
spexit, nihil quod faciliorem diabolo in nos
ingressum præbeat, quām si carnis curam fe
cerimus in concupiscentijs. Quæ Paulus ut
euitaret castigandum sibi corpus et in sc̄s
uitutem redigendum curauit. Una hæc fuit
Apostoli cautio, qua sibi pulchrè intendit,
sed non in hac una cautione omnis eius erga
securitate continetur: Ecce aliud in quo etiā
magnam erga seipsum curam adhibuit. Non
fuimus inquit, in sermone adulacionis, neq;
in occasione auaritiæ, nec querentes gloriā
ab hominibus . Quām egregia obsecro, et
hæc erat Apostoli cautela: Cauit sibi à tris
bus ecclesiasticæ uitæ grauiissimis pestibus,
ab adulacione, auaritia, et uana gloria. Quā
longè autem absuerit ab adulacione Paus
lus, liberæ quibus ubique usus est admoniciz
tiones, seueræ quoties res posceret expostu
lationes, tremendæ ob grauiora delicta excō
municationes, clarissimè loquuntur. Quām
illud quæ so libere, quām longè ab omni adus

A.5. latione

latione dictum pariter & factum fuit à Paulo
I Cor. 5. lo, quod prioris ad Corinth. epistole ca. 5.
legimus. Qm nimo auditur inter uos fornicatio,
& talis fornicatio, qualis nec inter gentes
est, ut uxorem patris sui aliquis habeat, &
uos inflati estis & non magis luctum habus-
atis, ut tollatur è medio vestram, qui hoc os-
pus fecit. Ego quidem absens corpore, præ-
sens autem spiritu, iam iudicavi ut præsens,
cum qui sic operatus est, in nomine domini
nostrí Iesu Christi congregatis uobis, &
meo spiritu in uirtute domini nostri Iesu
Christi, tradere huiusmodi hominem Sathanas
næ in interitum carnis, ut spiritus saluus sit
in die domini nostri Iesu Christi. Non est bo-
na gloriatio uestra, nescitis quod modicum
fermentum totam massam corrumpit? Exa-
purgate uetus fermentum, ut sitis noua con-
spersio, sicut etis azimi. Quid illud ad eos
dem Corinth, quanta etiam cum libertates
Quid uultis in uirga ueniam ad uos an in
charitate, & spiritu mansuetudinis & lenis-
tatis? Quid hoc ad Galat. quod non adulans
ter? O insensati Galatæ, quis uos fascinavit,
non obedire ueritati? & sic insipientes estis,
ut cum spiritu cooperitis, nunc carne consū-
mamini. Iam ab auaritia quoq; longissime ab
fuisse

fuisse Apostolum hinc intelligi potest. Nos
uerat, ut si quis alius, dictū illud seruatoris,
dignus est operarius mercede sua. Quin ipse
mer in epistolis scriptum reliquit. Neminem
suis unquam stipendijs militare, neminem
plantare uineam, qui non de fructu edat, aut
pascere gregem, qui non de lacte gregis mās
ducet, tamen cūm esset Corinthi, & egeret
nulli Corinthiorū onerosus esse uoluit. Apud
Thessalonicenses agens, panem gratis non
manducauit ab aliquo, sed in labore & fatis
gatione, ne quem ipsorum grauaret. Adeo
non erat pecuniæ cumulandæ studiosus, ut e
tiam de suo iure multa multis remitteret.
Sed & à uanæ gloriæ studio remotissimum
fuisse Paulum ipsius testimonia facile declas
rabunt. 1. Corinth. 2. Ego cūm uenisssem, ad 1. Cor. 2.
uos fratres, ueni, non in sublimitate sermos
nis aut sapientiæ, annuncians uobis testimoniū
Christi. Non enim indicaui me scire as
liquid inter uos nisi Iesum Christum et hunc
crucifixum. Et ego in infirmitate & timore
& cremore multo fui apud uos & sermo me
us & prædicatio mea non in persuasilibus
humanæ sapientiæ uerbis, sed in ostensione
spiritus & uirtutis. Videmus nullam in Apos
tolo gentium tametsi omni & linguarum &
sciens

Scientiarum genere instructissimo, fuisse do-
ctrina ostentationem, nullam omnino iactan-
tiam. Hoc ille tantum in docendo spectauit,
ut quam plurimis prodeisset. Huc pertinet
Philip. 3. et id quod ad Philipp. ca. 3. legimus. Si quis
alius uidetur confidere in carne, ego magis.
circumcisus octavo die, ex genere Israel, de
tribu Beniamin, Hebreus ex Hebreis secun-
dum legem Pharisæus, secundum iustitiam
quaæ in lege est, conuersatus sine querela.
Sed quaæ mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus
sum propter Christum detrimenta. Verun-
tamen existimo omnia detrimentū esse pro-
pter eminentem scientiam domini mei Iesu
Christi, propter quem omnia detrimentum
feci, et arbitror ut stercore. Duas iam Apo-
stoli in seipsum cautiones audiuimus: Alte-
ram, qua corpus castigauit, alteram, qua as-
dulationem, auaritiam, et gloriam contemp-
sit. Est et tertium in quo ille sibi diligenter
attendit, nempe ut se per omnia fidelibus ex-
emplum præberet, hinc clamat Corinthijs.
Imitatores mei estote, sicut et ego Christi.
Hinc Philipp, Imitatores mei estote fratres
et obseruate eos qui ita ambulant, sicut ha-
betis formam nos. Hinc Thessalonicensibus
icit: Vos scitis, quemadmodum oporteat imi-
tari

tari nos. Hinc Timotheo & Tito discipulis
suis, quorum alterum Ephesi, alterum Cres-
tæ constituerat episcopum, ut idem ipsi quo-
que facerent præcepit. Timotheo quidem
hijs uerbis. Exemplum esto fidelium, in uer-
bo, in conuersatione, in charitate, in fide, in
castitate. Tito autem non multo absimilibus,
in omnibus præbe te ipsum exemplum bonos
rum operum, in doctrina, in grauitate, in in-
tegritate. Quonia de Pauli cura in seipsum
dixi, dicam consequenter de ipsius in gregē
quoq; cautione, quæ tribus potissimum in re-
bus spectatur, in doctrina, quam prædicauit,
in diligentia qua gregem à lupis defendit,
in impositione manuum, qua ecclesiæ de mis-
nistris idoneis prouidit. Cuiusmodi autem dos-
trinam Paulus mundo annunciauerit, audia-
mus cum in, 1, Thessa. 2, hijs uerbis declarans
tem. Exhortatio nostranorū de errore neq; I. Thes. 2
de immunditia, neq; in dolo, sed sicut probas-
ti sumus à deo, ut crederetur nobis Euanges-
tium ita loquimur, non ut hominibus placens-
tes, sed deo qui probat corda nostra. Nihil
ille falsum, nihil impurum, nihil per dolum
prædicauit. Quæcunq; essent uera, quæcun-
que sancta, quæcunque iusta, quæcunque
honesta, quæcunque bonæ famæ hæc cogita-
uit,

Ca. 16.

2. Cor. II

Cap. I.

Cap. 4.

uit, hæc docuit, hæc promulgauit. Non ambulauit in astutia, non adulterauit uerbum dei, sed in manifestatione ueritatis commensdauit seipsum ad omnem conscientiam hominis num coram deo. Et hæc quidem de doctrina quam prædicauit. De diligentia uero qua gregem à lupis defendit, quid dicam, cum nullus la fere sit ab eo scripta epistola, quæ non hanc eius curam luculentissimè testetur? Romanos orat ut obseruarent eos qui dissidentes et offendicula facerent præter doctrinam quam ipsi didicerunt, et declinarent a illis, quod huiusmodi Christo domino non seruiant sed suo uentri et per dulces sermones, et benedictiones seducant corda innocentium. Corinthijs scribens uocat Pseudos apostolos operarios subdolos, transfigurantes se in apostolos Christi. Galatas acriter obiurgat, quod transferrentur ab eo qui ipsos uocauit in gratiam Christi, in aliud Euangelium, quo in loco hæc quoq; habet. Etiam si nos aut Angelus de cœlo euangelizet uobis, præterquam quod euangelizauimus uobis, anathema sit. Ephesijs dicit, deum dedisse quosdam quidem Apostolos, quosdam autem prophetas, alios uero euangelistas, alios pastores et doctores ad consummationem sanctos

Eorum in opus ministerij, in edificationem
corporis Christi, ut iam non simus parvuli
fluctuantes, neque circumferamur omni uen-
to doctrinæ, in inequitia hominum, in astutia
ad circumuentionem erroris. Philippensibus
flens dicit multos ambulare inimicos crucis
Christi, quorum finis interitus, quorum deus
uenter est, et gloria in confusione ipsorum
qui terrena sapiunt. Colossenses iubet caue
re ne quis eos decipiatur in sublimitate sermos
num. Thessalonicensibus denunciat in nomis
ne domini nostri Iesu Christi, ut subtrahant Cap. 2.
se ab omni homine ambulante inordinate, et
non secundum traditionem, quam accepisti
sent ab ipso. Timotheum uult deuitare eos I. Tim. 6.
qui aliter docerent, et non acquiescerent sa-
nis sermonibus domini nostri Iesu Christi, et
ei que secundum pietatem est doctrinæ.
Tito præcepit ut hæreticum hominem post
unam et secundam correptionem deuitet, Cap. 3.
sciens quod peruersus sit, qui huiusmodi
est, et delinquat cum sic suo ipsius iudicio
condemnatus. Hebreos hortatur, ut doctris
nis uarijs et peregrinis non abducentur
Quæ mater diligentius unquam cavit filijs
à ueneno quam Paulus gregi suo cavit ab
hæresi. Hijs duabus Pauli in gregem cautios
nibus

nibus accedit & tertia in impositione manus
um posita. Legimus Actorum. 14. quomodo
Acto. 14. Paulus & Barnabas cum multas nationes
peragrassent, & in numeros ad fidem cōuers-
tissent, constituerunt illis per singulas ciui-
tates presbiteros orantes & iciunantes. Le-
L. Tim. 5. gimus in epistola Pauli ad Timotheum. Mas-
nus cito nemini imposueris, neque communi-
caueris peccatis alienis. Legimus Apostolum
huius rei gratia Titum Cretæ reliquissē, ut
constitueret per singulas ciuitates presbite-
ros, qui essent sine crimine, non superbi, non
iracundi, non uinolenti, non percussores, nō
turpis lucri cupidi, sed hospitales, benigni,
sobrij, continentes, amplectentes eum qui se
cundum doctrinam est, fidelem sermonē, pos-
tentest exhortari in doctrina sana, & cons-
tradicentes arguere. Cuiusmodi pastor fues-
sit Paulus, Reuerendi patres ac fratres dea-
scripsi, non ut tantus Heros describi debuit,
sc̄d ut illum meus Penicillus describere po-
tuit. Habemus in illo boni pastoris exemplar.
qui & sibi & gregi diligenter attendit, sibi
quidem dum uoluptates fugeret, adulatio-
nem, auaritiam & gloriam negligeret, exem-
plum sc̄se omnibus proponeret, gregi autem
sana docendo, lupos abigendo, dignis manus
imponeb

Tit. I.

imponendo. Bonus quidem hic erat pastor,
et ut alios quoque bonos reddat, clamat. At
tendite uobis et uniuerso gregi, in quo uos
spiritus sanctus. Et ceterum. Nunc (que erat totius
instituti mei pars secunda) nostri temporis
mores cum illo Pauli exemplo conferamus.
Quantum hac in parte, quam iustum prob
dolor, patres ac fratres, ordinis nostri deder
eis continetur? Paulus sibi attendens, coro
pus castigauit et in scrututem rededit, ne
cum alijs prædicaret, ipse reprobus efficeret
tur. Nostris uero temporibus ubi ista corpo
ris castigatio, ubi refrenatio carnis inueniri
potuit? In episcopis ne? (Ac debuit certè po
tissimum in illis fuisse) in sacerdotibus? in
concionatoribus? At horum plerique in co
messionibus et ebrietatibus, in cubilibus
et impudicitijs ambulauerunt. Et cuiusmos
di que se, in commessionibus? cuiusmodi a
nato Christo ad nostram usque ætatem, ne
inter laicos quidem auditæ, nedum in clero
usitatæ fuerunt. Receptis per orbem terras
rum ieiuniorum diebus, quos ab Ecclesiæ na
scientis exordio in luctu, in uigilijs, in absti
nentia, in orationibus uniuersus semper pos
pulus Christianus egit, ipso etiamnum quas
dragesimali tempore, quod diligentissime

B. I. hactes

2^a pars:

Finiui.

haec tenus obseruatum fuit, illi coniuia sapientis eodem die palam celebrare, uentrem sedulso saginare, non erubuerunt. Nec recepto ieiuniorum diebus cibo contenti, tanquam Epicuri de grege porci, & fruges consumere nati, nouam commensationum ingressi sunt uiam. Ac ut se uerè carnales esse probarent, cum alijs piscibus, aut ne piscibus quidem, sed holcibus duntaxat uescerentur, illi delicatissimas carnes ad saturitatem deuorabant. Hæc est sacerdotalis professionis austoris etas? hoc abstinentiae in pastoribus exemis plures? hoc ne est cum Paulo corpus castigare, & in seruitutem redigere, an potius carnis curam facere in concupiscentijs? Dicere solent populum nescio quid sanctitatis in despectu ciborum posui. Se, atque hanc opinionem animis hominum eximendam. hac forsitan de causa suo exemplo docere uolues sunt, nihil ad sanctimoniam referre, carnis bus ne an piscibus quis uesceretur. O digna scilicet dominici gregis pastoribus cautela. Qui docendo errorem populi, si quis in care fuisset, corrigere debuerunt, hi bacchanaliter uiuendo populum Christianum in gentilem edendi licentiam, in magnum abstinentiae contemptum pertraxerunt. Quid de cubilis

ēubilibus & impudicitijs ipsorum dicam
sunt qui annos sexaginta & eo amplius natū,
post diuturnum cælibatum nuptiatores tan-
dem esse cœperunt, & indecentissimè lasci-
viendo deridendos sese uniuerso orbi propis
nauerunt. Bella hæc quidem corporis castis
gatio, edere ac bibere, quantum, quoties, &
quicquid experieris, adiungere tibi, libidine
stimulante, qua cum præter ordinis decus,
præter omnium sæculorum consuetudinem
iam concionator, iam fæcerdos, iam episcopus
in cælibatu factus, lasciuire incipias. Hoc efs
frenæ carnis studium, ecclesiastico apud nos
ordini maximum dedecus inuictit. Qui ab omo-
nibus, quoad licet mundi curis uacui, sae-
cerdotali ministerio incessanter insistere de-
buerunt, hiij nuptiatores facti, de uillis com-
parandis, de possessionibus emendis, de cus-
mulandis opibus, toti cogitauerunt. Qui sp̄i
ritualibus filijs cælum replerent, posthabis
eo cœlestium rerum studio, in puerula misce-
ro foetu impregnanda foediſsimè uersabatur
Mihi istud in nostro ordine tā intempestiue
ingurgitandi & indecorè lasciuendi studiū,
certissimum esse uidetur instantis extremis
iuditij argumentum. Nam cum scruator nos
ster de secundo aduentu suo loqueretur, ins-

Nuphæ;

ter cætera prædixit erunt homines comes
Matt. 24 dentes & bibentes, nubentes & nupti dan-
tes. Quid illa Pauli secunda in seipsum cau-
rio, quæ adulatio[n]is, auaritiæ, & gloriæ des-
spectum continet, quam male o[ste]ri, hisce
temporibus obseruata fuit? Dum magno es-
se in prætio uoluerunt episcopi & sacerdos-
tes apud regni proceres, dum quoquomodo
se in illorum fauorem insinuant, dum plas-
cere illis per omnia studeut & sacerdotalis

Adulatio: dignitatis grauitatem, & ecclesiasticæ disci-
plinæ sæueritatem, & cleri libertatem amis-
simus. Adulatio ora episcoporu[m] et sacerdotu[m]
obturauit, adulatio disciplinæ uirgam pasto-
rum manibus excusſit, & quid non mali in-
nos inuexit? Sed nunquid non & in occasio-
Avaritia: ne auaritiæ fuerunt? hospitalitatem, quæ
magnam hactenus regni huius clero apud
omnes ordines laudem comparauit, hoc de-
generationis tempore, sicut alia multa, ne-
glectam confeximus. pecunias quibus ino-
pes refocillare, studiosos ad literas alere, uis-
tas publicas reficere, collegia & aptare recipi-
endis reficiendisque pauperibus hospitia
construere maiores nostri consueuerunt, ille
li uel in quæ non oporuit, absumperunt, uel
auaricè sibi reposuerunt. Quod ad gloriæ stu-
dium

diū attinet quis nescit, fuisse nuper qui
hoc sibi arrogarent, ut se sacras literas per-
inde dicerent intelligere, atq; intellectus uis-
lus antiquorum patrum? qui se Hieronymo,
Augustino, Ambrosio, Chrisostomo, Basilio,
doctissimis illis & sanctissimis heroibus con-
ferre, ne dicam præferre auderent? fuerunt
qui qualicunque linguarum cognitione im-
buti, cristas adeo erigerent, ut quem ipsi in
sacris literis sensum sibi affinxissent, cum ue-
lut spiritus sancti oraculum, pleno ore popu-
lis promulgarent, nihil pensi habentes, quid
omnis præterea etas, quid uniuersus christis
anus orbis sensisset, fuerunt qui nullius disci-
plinæ liberalis, ne grammaticæ quidem ulla
ex parte gnari ex officinis manuarijs, hircu-
ad hoc olentes, in pulpitum audacter conscen-
derent, & contra omne quod sanctum ac pi-
um est, canina impudentia declatrarent, que
se ob id ipsum, quod strenue debaccharetur,
pro doctis haberi uoluerunt, quum nulla sit
linguacionis aliquantum muliercula que non
hoc doctrinæ genus, & probè calleat &
promptè, nullo nisi diabolo docente exerces-
re possit: spiritum se habere qui hoc in ipsis
operetur, iactitare solent. Ac credo certè
spiritum ipsis habere, at quem spiritum? sus

B. 3. perbie

perbie, mendacij, & uanæ gloriae, spiritum.
Quid illa tercia Pauli in seipsum cautela,
quem in nobis locum habet? Quale nosmet ipsos gregi dominico exemplum præbemus?
Nullum esse potest in laicorum moribus uitium, quo nos non coinqumatur. Illi ne rerū fluxarum studio toti sunt addicti? Nos simis liter terrenis cupiditatibus immergimur. Illi contentiones inter se, & in clerum inimicities exercent? Nos itidem nobiscum cum illis odio certamus. Illi peccare, mentiri, nihil non lucri causa dissimulare solent? Non aliter & nos iuriandum intrepide uiolamus, quiduis fingere, quiduis pretendere ob temporale commodum audemus. Illi atea falsationibus & huiusmodi uanis in rebus etas rem terunt? Nos in hac uanitate illos aquamus. Et qua fronte illis dicere poterimus (quod certè dicere debueramus) imitatores nostri estote, cum in nobis non sit quod imitarentur: sed de illis cautionibus quæ nostræ in nosmet curam attingunt, hactenus sit disctum. Gregem uero dominicum an non ad eandem ciuitatem quan nosmet ipsos ratione, id est pessime curauimus? omne hoc cautionis genus tres in partes superius diuisum est, in doctrinam quæ prædicatur, in defensionem gregis.

Qualis
populus. huius
Graecorum

urbes, nonne
nisi minima
ruris, in vitijs?

gregis à luporum infestationibus, in impositionem manuum. Doctrina reverendi patres ac fratres, quæ hisce aliquot annis hoc in regno prædicata est, huiusmodi fuit, ut eius nos magnoperè pudere ac pœnitere debet. Viderit quisque quomodo se apud deum excusare possit. Mihi non modo qui zizania in agro dominico seminauerunt, sed ex alijs multi accusandi uidentur. Nam si nostro officio functi fuissimus, lupi qua ingredenterentur, non tam facilè inuenissent. Incuria nostra ex audaciam illis ex uiam ad ingrediriendum faciliorem fecit. Illi uero partim dormientibus nobis, partim non strenue repellentibus ingressi quam crudeliter. O deum immortalem, quam immaniter gregem dominiclaniauerunt? quam innumeras animas intarsata demerserunt? quot pernicioса dogmata in hoc regnum inuexerunt? Quod ante nostram ætatem nulli unquam ausi sunt, ut omnia simul ecclesiastica dogmata conuelleret, id nos hisce temporibus factum uidimus. Neque cæmonijs suis usus, neque fidei sua integritas, neque moribus sua puritas permanesit, noua sacramenta, nouos ritus, nouam fidem, nouos mores effinxerunt, sacras literas non pro maiorū consensu, sed pro sui capi-

eis somnio intelligendas putauerunt. Quam
licentiam sibi ipsis concedentes, quot scrip-
ture loca corruerunt? in quam horrenda
præcipitia et se et quotquot ipsos seques-
tentur, deuoluerunt? Et quoniam aliter sibi
authoritatem nisi catholicos sacerdoscs et
episcopos calumniando ac falso criminando
conciliare non potuerunt, innumera de ca-
tholicis sacerdotibus populo mendacia incul-
cauerunt. Eos non Christo soli omne salus-
tis nostræ meritum tribuisse dictitantes,
sed uel æquasse Christo, uel certè tanquam
perse ad nos redimendos, non satis potenti,
bona opera, sanctos et nescio quæ coniunxer-

Habuesisse, quo quid potest esse falsius? Habuerunt
rūt pīj bo sanctos magna in ueneratione, sed ita ut
na opera Christo seruatori, nihil quidquam derogas
magno se rent. Affirmabant catholicos sacerdotes ma-
p ut par trimonium non modò ut rem uilem et cons-
est in pī temptibilem sprecuisse, sed ut impuram quo-
tio.

que condemnasse, cum tamen catholici mas-
trimonium, et in numero sacramentorū sem-
per ponarent (quod isti innouatores non fe-
cerunt) et illius Paulini probè meminissent.

Hebr. 13. Honorabile connubium in omnibus et thos-
rus immaculatus. Affirmabant catholis-
cos remissionem peccatorum suis absolutio-
nibus

nibus & sacrificijs ita tribuisse ut se Christo
uel præferrent uel cerie æquarent. cum cat-
holici suam omnem authoritatem à Christo
tanquam authore in ipsos ut in Christi mis-
nistros defluxisse, libentissime fateantur. Af-
firmabant eos confessionis onus tyrannicè
populo imposuisse cum eius uetus & antis
quiissimus fuerit in ecclesia, & homines ma-
xime semper in officio contineret. Affirma-
bant illud Apostoli ad Collossen. in catholis-
cis sacerdotibus & episcopis locum habere. Cap. 2.
Quid adhuc tanquam uiuentes mundo de-
cernitis? Ne tetigeritis neque gustaueris
tis, neq; contrectaueritis, cum ecclesiastica
iciunia nullum cibi genus ut immundum con-
demnit, sed utilissimam duntaxat refrenan-
dæ carnis disciplinam complectantur. Aliæ
sunt huius generis innumera, quibus catho-
licos apud plebem infamabant, ut illorum
authoritatem eleuarent. Pauli sermo non es-
rat in persuasilibus humanæ sapientiae uer-
bis, at dicere (quod isti blasphematores dixe-
runt) corpus Christi non esse in Eucharistia
propterea quod corpori sensus reclament,
quod oculus panis & uini non humani corpo-
ris, speciem illic uideat, quod gustus panem
& uinum, quæ sumuntur, non carnem & sæ-
guinem

guinem esse iudicet, quod idem corpus plus
ribus simul in locis per naturam esse non possit,
quid est aliud quam in persuasibus hu-
manae sapientiae uerbis, de magno fidei mys-
terio pronunciare? Dum persuasibus hu-
manae sapientiae uerbis innituntur, dum sexad
genarios senes calumnijs fictis de ponte de-
iijcere conantur, dum è suo capite fingunt et
refingunt omnia. Christi religionem fecer-
tissimamente, innumeris erroribus hoc re-
gnum repleuerunt, Evangelium quod tam fre-
quenter habent in ore, operibus et ipso do-
ctrinæ genere, hostiliter impugnauerunt.
Vrnius proxime ad defensionem grægis à lus-
porum infestationibus que laudatissima cer-
te in nonnullis et episcopali sacerdotalique
functione dignissima fuit. Qui pro Christi
ouibus, reuerendi patres, honorandi domini
ac fratres, opprobria, qui bonorum rapinas,
qui depriuationes, qui carceres, qui alia
multa indigna passi estis, uestralaus et mas-
tor est, quam ut à me digne tractari, et ubes-
tior, quam ut hoc loco explicari possit. Utis-
nam ijsdem, quibus uos uestigij reliqui om-
nes insistere studuissimus, ut in am ueniente
lupo uel non fugiessimus, uel non tacuisse-
mus. Nimirum hac in parte in officio nostro
claudis

claudicauimus, n̄mio timore trepidarimus,
qui nullo timore terreri debuimus, leuissima
quæq; aduersa aura nos mirum in modū pers
terrefecit. Sed et in impositione manuum
multipliciter nostra memoria peccatum fus
isse constat. Nam et dum sacris ordinibus
sua debita forma permansit, multi indocti,
multi leues, multi adolescētuli admissi sunt;
et ex quo adulterina illa ordinandi subintro
ducta est forma, sutores, tinctores, textores,
fullones, tounores, pharmacopolæ, mendici,
mimi, balatrunc, hoc genus omne, stiuæ, quā
ministerio uerbi aptiores. ad prædicandum
et ad ministrandum accesserunt. Non quām
doctus quis, non quām honestæ uitæ, non
quām grauis esset, ab istis innovatoribus
estimatum est, sed num in catholicos, num
in sacra omnia strenue debacchari pos
tuisset. Hoc pro doctrina, hoc pro morum
honestate, hoc pro grauitate sufficiebat. ut
erat quisque debacchator mendacissimus, ita
facillime ad hos gradus aspirabat. Sed nolo
diutius hanc malorum nostrorum sentinam
mouere, ne tetro ipsius odore nimium uos
suffundam. Reliqua que et multa et horz
renda sunt, uobis tacite cogitanda, et in sic
nu deploranda relinquam. Videris quām
male

Ferobooms
green

male iam nuper nostrates mercenarij uerius
quam pastores Paulo obedierint dicenti. At
tendite uobis. &c. Duabus instituti mei par-
tibus absolutis, in quibus et quam bonus pas-
tor fuerit Paulus, et quam mali pastores
posterioribus hisce annis extiterint, ostedi,
restat ea pars quam tertio et ultimo loco
tractandā proposui, in qua uidendū est, quid
sit faciundū, ut et nobis et gregi diligenter
attendamus. Atq; hic reuerendi patres ac
fratres consultissimum mihi esse uidetur, ut
quas olim bene fancitas fuisse leges ecclesi-
asticas cognoscimus, eas revocandas cures-
mus. Non est opus magno labore aut studio
uestro ad nouos canones excogitandos. Vi-
geant quae sunt à maioribus salubriter insti-
tuta, uigent quae ante hanc rerum innoua-
tionem uigerunt, quae olim obseruata, pos-
pulum in officio continuerunt, nuper uero
neglecta, fenestram ad heresim, ad scisma, ad
omnem licentiam aperuerunt, uigeant ins-
quam haec, et nos uelimus nolimus, tum nos
bis ipsis, tum gregi diligenter intendemus.
Cum uolo canones antiquos ualere, non id
tantum intelligo, ut communi consensu rati-
habcantur, sed ut in moribus etiam nostris,
in omni uita, re, atq; opere exerceantur.

Quors

Quorum enim attinebit bonas leges in ecclesia constitutas habere, nisi secundum eas, etiam bene uiuatur? Nec ullum profecto fuit unquam tempus, in quo episcopi & sacerdotes, cautius ac diligentius uitam instituerent debuerunt. Nunquam tam late per hoc regnum hæresis peruiagata est. Nunquam tam prona fuerunt ad errores hominum ingenia, nunquam ad libertatem carnis tam procliua, nunquam ordinis & scuerioris discipline tam impatientia. Quod nisi uestro exemplo illis præluxeritis, nisi studiose docendo, admonendo, exhortando ad ea, que recta sunt, eos animaueritis, nisi sacerdotaliter uideo illos ad uestri imitationem prouocaueritis, non video quæ resipiscientiae spes reliqua esse possit in futurum. Atq; hoc patres & fratres eo diligentius facere debetis, quod uos spiritus sanctus gregi suo præposuit pastores. Non est triuialis hæc uestra functio, non ab homine uobis commissa. A Deo optime maximo ad hoc munus uocati estis, & ideo uocati, non ut otiosi sterteretis, non ut uoluptatibus indulgeretis, sed ecclesiam regeretis. Regiminis hoc est officium, uigilantiae laboris, industriae, & instructionis officium, non ignaviae, non uoluptatis. Eccl^{esia}

eclesia dei quam acquisiuit sanguine suo, quā
in estimabili prætio de manibus inimici rede-
unt, ecclesia quæ grauissimis iandudū tēpe-
statibus iactata bonorū gubernatorū præsēs
ti cōsilio & auxilio cū primis indiget. Reedi-
ficandū est uobis tabernaculā dei, resuscitan-
da ciuitas Dauid, quæ cecidit, replēda aper-
turæ murorū eius, restauranda quæ corru-
rūt. Venerūt enim gētes in hæreditatē dei,
polluerunt templū sanctum eius, posuerunt
Hierusalem in pomorum, imò & in equorū
custodiā. Vincam quam dominus translulit
de Aegypto, uindemiarunt omnes qui præter-
grediuntur uiā. Exterminauit eam aper de-
sylua, & singularis ferus depastus est eam.
Sola sedet ciuitas plena populo. facta est qua-
si uidua domina gentiū. princeps prouinciarum
facta est sub tributo. Plorans plor. uit
in nocte, & lachrymæ eius in maxillis eius.
Non erat qui consolaretur eā, ex omnibus
charis eius. Omnes amici eius spreuercunt eā
et factisunt ei inimici. Oēs persequutores
eius apprehenderunt eam inter angustias.
Vix Sion luxerūt, eo quod nō essent qui uen-
nirent ad solemnitatē. Oēs portæ eius des-
tructæ sunt, sacerdotes eius gemuerunt, uir-
gines eius squalidæ, & ipsa oppressa amaris-
tudine, factisūt hostes eius in capite, inimicis

ei⁹ locupletati sunt, quia dominus loquutus
est sup eā propter multitudinē iniquitatū eo-
ius. Hāc uos ecclesiā honorādi domini, reue-
uerēdi patres ac frēs sic misere afflictam iā
cōsculari, sic quassatā reficere, sic uulneratā
sanare, sic squalentē ornare debetis. Quām
obrē in uisceribus domini nostri Iesu Christi,
perq; sacerdotalē hāc uestrā functionē, p̄ si
quis est (ut certe est) in gregē Christi amor,
p̄ si quæ cura restaurādæ religionis, uos ob-
testor, ut quēadmodū Paulus sibi attendens,
corpus castigauit, adulatioñē, auaritiā, et
gloriā cōtēpsit, exemplū sese fidelibus pros-
posuit, sic uos carnē refrenetis, adulatioñē,
auaritiā et gloriæ studiū fugiatis, uosipsoſ
ad imitationē uniuerso regni huius populo
proponatis, quēadmodū itē Paulus gregi at-
tendēs sanā doctrinā prædicauit, lupos dilis-
gentissime ab ouili abegit, nō nisi dignis mas-
nus imposuit, sic uos et quæ sunt recta, incess-
anter prædicare, et lupos iā ingressos, quis
q; deinceps ingrediētur abigeret, et dignis
manus imponere uelitis, ita fiet ut utrāq; cui
rā et eā quæ uosipsoſ et eā quæ gregē at-
tingit prote præstaturi sitis, ita fiet ut Paul-
lo obsequamini dicēti. Attēdite uobis et unis
uerſo et c. ita deniq; fiet, ut uestrū unusquis
q; in illo

illo die audit urus sit à domino . Euge serue
bone & fidelis , quia supra pauca fuisti i fides
lts , supra multa te constituam , intra in gaus
dium domini tui , cuius gaudij participes
nos faciat sancta & indiuidua tris
mitas , Pater , filius , & spiritus
sanctus , cui est omnis hon
or & gloria in seculis
la seculorum .
Amen .

ORATIO GVLIEL.

mi Pij Decani Cicesrensis.

Epta est proximis hisse
ce diebus ex hoc ipso
consensu præsidentis
bus uobis patres hos
noratissimi (quod fes
lix faustumq; sit) cons
ultatio de republica
christiana instauranda, que ut olim sanctissi
mis communia disciplinis felicissimum om
nium rerum statum attulit: ita eadem iam no
modo collapsa, sed uelut per gradus quo s
dan ab ipsis quasi concussa fundamentis, nul
lam fere respirandi spem exhibit, aut si qua
exhibeat, ea est fluxa, tenuis & perpusilla.
Neq; enim satis esse arbitror, ueterem illam
& orthodoxam ecclesiæ doctrinam, antis
quiſsimorum canonum & doctissimorum pas
tram testimonij confirmatam asserere in lu
cem: nisi in id quoq; neruos omnes intenderi
tis patres grauiſſimi, ut antiqua, & iam cor
rupta ecclesiæ disciplina suam efficaciam &
robur in omnibus consequatur. Fieri enim
nunquam potest, ut ecclesiæ suus honos &
decus integrum consistat: si aut per ambis

C. I. tioneum

tionem (quod iam prioribus annis factitatu
est) in exhaustæ quorundam cupiditati turpi
ter inserviamus adulterantes uerbum Dei,
aut si in Iazania & hæreses pestem superses-
minantibus quibusdam, supini & otiosi uirs-
tutis satellites in utranc; aurem dormiamus
aut postremo si quod diu multi fecerunt car-
nis curam fecerimus in concupiscentijs, idq;
impunè. In tanta rerum omnium difficultas
te, intelligit prudentia uestra, patres uigilā-
tiissimi, ab ipsis edocti tum Apostolis, tum an-
tiquissima ecclesiæ consuetudine nullam eſſ
ſcrationem ad hæc omnia præstanta magis
efficacem, & magis oportunam, nihil magis
expeditum aut certius, quam sit conciliorū
& synodorum authoritas. In quibus nihil
magis ultandum iudicauistis patres, quam
confusam uerborum turbam & strepitum in
anem, in quo et si aliquoties multa dici poss-
sunt, quæ ad rem ipsam egregiè periinent,
in tanta præscriptim doctissimorum uirorum
corona, tamen quia nihil consultationes per
inde promouet, ac certus rerum dicendarum
tenor & perspicua series, uisum uobis est,
& quidem optima ratione, ut unus aliquis
publico omnium nostrum suffragio com-
mendatus, id oneris, ueluti moderat-

tor quifpiam suscipiat, qui intempestiuā se
quæ occurrerent, reijciat; imperfecta qbsolu-
uat, & ad rem minus pertinētia rescindat.
Inferendis autem suffragijs nostris, etiam si-
de esse non poterant, & eruditio[n]e & morū
probitate uiri cūnprimis spectabiles, qua ex-
re periculum imminebat, ne quorundam stu-
dia distraherentur in partes, dum aliis aliis
merito admiratur & suspicit, nullo tamen
aut ambiente aut postulante, ueluti cors
de uno & anima una in unum hunc uirum in-
signissimum conspirauimus omnes, hunc
præfecimus unum, qui ueluti uerbi dux singu-
gula apud uos nominibus nostris exequatur,
qua[rum] aut locus aut tempus exigunt.

Commendauit nobis hunc uirum, pa-
tres præstansissimi, recondita sacrarum lites
tarum cognitio. Commendauit singularis
& eximia rerum experientia, prudentia &
sapientia. Commendauit etiam pia & mitis
suauiloquentia & elocutio.

Quæ ut preclara sunt Dei Optimi
maximi beneficia, ita eadem huic minime
profuturam, ingenuè cum Paulo assererem,
nisi hijs accessissent etiam eximia charitas,
summa profitende ueritatis constantia,
& ad ipsa usque uincula, & carceres,

C.3. in ueris

in ueritatis testificationem iniuncta & incon-
cussa perseverantia. In qua quum multi fœs-
dè cesserint, unus hic è paucis persistit ins-
teger & purus, utpote quem neq; gloria, aut
serum illarum quas uulgas admiratur præ-
da protraxit in nassam ut alios permultos,
neq; terriculamenta aut minæ, quæ pusillas
nimis nimium perterrefaciunt, titubantem
quod dicitur deturbauit è uestigio, imò ut
palma potius (authore Plinio) aduersus ins-
cumbentia onera quodammodo uires collis-
git: ita hic grauissima multorum iniudia sup-
pramodum exagitatus, adeo non succubuit,
quod est desperantium ut quo magis impet-
rent, eo magis contemnerent. Mitto alias na-
turæ & studij dotes, ne in adulatio[n]is suspi-
cionem spectare uideatur oratio. Id à uobis
contendo dignissimi patres, ut quem coniuns.
Etis animis (quod sancti spiritus symbolum
est certissimum) huic rei præfecimus,
hunc uos uestris calculis uelitis aps-
probare.

Simile;

ORATIO 10 ANNIS.

VVymstei Archidiaconi Londoniensis.

Euerendi patres, ac
domini mei obseruans
dissimi, superiori sessis
one uestra, per reue-
rendum patrem domini
num Londoniensem es-
piscopum, consensu et
approbatione uestra, ex more et consuetus
dme ueteri, iniunctum nobis fuit ac manda-
tum, ut conuenientes in unum de referendas
rio, (quem proloquutorem uulgo uocant) es-
ligendo, et uobis praesentando, qui nostras
uices suppleret, imo qui nostram mentem ac
uoluntatem ad uestras paternitates referret
tractaremus et concluderemus. Et quoniam
morem iussionibus uestris (ut par erat) gess-
imus, ac que iussitis perfecimus: uisum est
coeti nostre uniuerso ut que a nobis gesta
conclusaq; sunt, ea, me referente, quem licet
imperitum, ac longe isto officio inidoneum,
ad hoc elegerunt, in praesentiarum decla-
rentur et exponantur. Ut itaq; paternitates
uestrae reuerenda, quid hic gestu, factu con-

C.3. clusumq;

Elusumq; sit apertius ac manifestius intelli-
gatis paucis, sic habetote. In cœtu nostro re-
uerendi patres, fuerunt multi (gratia sit su-
peris) præstantissimis ingenij, summa dos-
trina, admirabili eloquentia, experientia,
ac dexteritate singulari, deniq; nulla nō uirs-
tute excellentes: Quorum copia initio diffi-
cultatem nonnullam nobis fecit, circa referē-
darij nostri electionē. Nam id reuera nobis
accidebat patres, quod amenum pratum oms-
nimodis floribus adornatū, ingredienti, ac co-
ronulā ex ipsis floribus cōpingere uolenti aca-
cidit. Ut enim is, dum oculos huc illucq; des-
flectit, et singulorum pulchritudinem et des-
corem considerat, uariè afficitur, ac nunc
istum, nunc illum, pro concinnando corollo
in animum inducit, nō nisi post longā secum
deliberationem statuere potest, quid sibi tan-
dem faciendum statuendumq; sit quam com-
modissime, sic nos dū in cœtu nostro, huius
ingenium, illius literas, singulorū deniq; uir-
tutes, expendimus, dū omnes admiramur, et
cupimus omnes, uix tandem nos nostro nego-
cio explicamus. Et quid mirum inquam, quan-
do tantus eorum qui eligi possunt sit nu-
merus, ut nisi unus eligendus esset, omnes
profecto dignissimi sint, qui eligi debuissent

Cætes

Cæterum quando unum tantum oportet cli-
gi (sic enim iuſſisti patres, & ſic negocijs
noſtriſ maximè expedire uidetur) unum ele-
giſ muſ quem certo ſcimus uos ueſtriſ ſuffraſ
gijs ualde probatuſos. Nam mirè & inſignis-
ter eſt prudens, multæ ſolertia & dexteris-
tatis, eruditioñis ac eloq'entie dotibus com-
mendatiſſimus, choro deniq; uirtutum omniſ
um ſic clarus, ut quem huic præferamus cer-
tè non habemus, quanquam in noſtro cœtuſ
ut diximus, uiri ſunt multi, hiq; longe doctiſſi-
mi & ornatiſſimi. Huic VVestono nomen
eſt, cuius fama per totam Britanniam longe
eſt celeberrima. Hunc reverendi & honos-
randi patres uobis ueſtra authoritate & iu-
dicio approbandum præſentamus, ſupplican-
tes, ut quos ad hæc tractanda concludens
daq; authoritate ueſtra induxiſti eos
corumq; referendarium ueſtriſ
fauoribus prosequi dignes-
mini.

MAGISTRI HVGO.
nis VVestoni, Decani VVestmonasterij,
oratio coram patribus et clero
habita.

Demosthenes :

Theophrastus :
q.

Cicero :

Vm Demosthenes totius Græciae lumen,
ante Philippum Mac-
cedoniæ regem uers-
ba facturus obmutus
erit, cùm Theophras-
tus Philosophorum
doctissimus, & oratorum eloquentissimus
multum animo consternatus inter dicendum
sæpius obticuisse feratur, cum ipse denique
Marcus.T.Cicero latinæ facundiæ parens,
& timorem quendam naturalem insitum ha-
bens, meticuloſè orationum principia solitus
sit exordiri: mirum fortasse uobis videbitur
ornatissimi præfules, doctissimiq; uiri, qua
effreni audacia (ne dicā audaci temeritate)
ego qui neq; usu multum, neq; doctrina satis
& ingenio parum ualeo, in hunc celeberris-
tum cœtum dicturus prodire ausim, ubi ans-
te oculos quocumq; inciderint clarissima hu-
ius regni lumina undiq; obuersantur. Sed ne
que uestræ excellentiæ (quam uehementer
admiror)

admiror) ignoratio, neque manus de me atest
nuitate (cuius sum mihi probè nescius) per-
suasio, sed difficile istud proloquendi munus
ab isto uenerandissimorum hominum cœtu
mihi delegatum huc me pertraxit adegitq;
Mediocritatis meæ mihi probè conscius fas-
cile intelligo, quàm longe sim impar grauißi-
mis & maximis negotijs obeundis, quorum
prouinciam mihi benevolus horum uenerans
dorum hominum consensus imposuit, eorum
etiam amicum de me errorem satis agnosco,
qui ex tam conferta doctiſſ. hominum coros-
na ex tam uenerando grauiß. hominum cœs-
tu, me nullius pene eruditionis hominem præ-
terea impeditioris linguae totius huius con-
fessus, imò fere totius nostræ Ecclesiæ
linguam & os præfecerat. non possum tan-
men quin de tanta & tam præsentii illo
rum in me benevolentia & gratias agam
maximas, & uestræ authoritati sanctissimæ
paream. Eidem igitur uestræ benevolentia
quæ hanc mihi prouinciam imposuit, confis-
sus, breuiter ab eo, quod in ipsa re mihi uide-
tur esse præcipuum, orationis meæ exordi-
um sumam. Conuenistis patres, consulturi
de religione, id est, re omnium tum maxima-
rum sanctissima: conuenisti uisuri triste ſpes
et aculum

Et aculum, lugubrem matris vestrae ecclesiæ
vultū, conuenistis (inquam) ut matrem ues-
tram ecclesiā Christi misere lacerā ac quass-
satā resarciatis, hæreticorū telis iurē oppus-
gnatam, labefactatam, ac pene solo & quatā
erigatis, fidem penē explosam reducatis, reli-
gionē excisam redimtegretis. Ceterum quid
nobis minus conuenit, quam à me moneri, et
ad sincerae religionis instaurationem excita-
ri, qui tanta animorum alacritate in hoc ins-
cumbitis, ut me præcredatis, ut me à tergo re-
linquatis, hortantè, quantū & uos patres ab
illustriſſima nostra regina præcurrente uos
ipſos eſſe ſuperatos uidetis. O inauditam &
admirandam dei bonitatē, nunquid enim uns
quam accidit admirabilius, in tanta omnium
terribilium colluuie, in tanto afflictionum ex-
amine, in tanta ecclesiæ ruina, in tanto fidei
naufragio, religionis rebus fere conclamatis
uirgini ecclesiæ, uirginem reginā ceu pre-
ſens aliquod numen à deo opt. max. nobis da-
ri, quasi cœlitus demissum, cuius ductu et au-
ſpicijs, cuncta hæc tam misera, tam calamito-
ſa & nefanda reprimuntur, dissipantur, abi-
guntur? Cuius Encomiastē agere mecum non
inſtitui: partim quod tēporis penuria (qua
premor) haud ſinit, partim uero, quoniam ue-
rcor

teor, ne laudibus (quas augere debo) non nis-
bil angustijs orationis meæ, existimetur esse
detractū. Quid enlm multiplicem illius do-
ctrinā, quæ in hominibus rara est, cōmemora-
bo? Quid illius religionem sartā (quod aiūt)
rectā exequar, quid illius animū plane ma-
sculū et infractissimū? An non uidistis cons-
tantissimā inter difficillima, in magnis eras-
rectā, diligentissimam in minimis? Quodnam
obsecro felicius præsagiū, aut omen eccles-
iæ ad natuum suæ puritatis splendorem ins-
taurandæ præfigurari potuit, quam quod
reginæ nostræ nescio quo fato, certè non das-
ta opera, eodem die regio diadema ac insigni-
ri contigerit, qui ecclesiarum dedicationi so-
lemnis esse solet, et instaurandæ, atq; expur-
gandæ templi religioni tam enixè incumbit,
quasi huic uni uel nata uel donata sit, huic tā
sedulo se consecrat, ut piissimis omnibus im-
peratoribus aut æquari aut anteferri meri-
tissimè possit. Theodosius ille sanctissimus im-
perator, nihil prius aut antiquius duxit ad
retundendos hæreticorum impetus, quam ad
antiquos ecclesie doctores, qui ante diuisios
nē floruisse, cōfugere. Ita et nostra regis-
na in hijsce suis purgandæ uineæ domini qua-
si præludiū faciendum censem ac præcipit.

Theos

Theodosius;

Theodosius imperator intente orare solitus
est, ut sibi cooperaret Deus, ad ueritatis ele-
ctionem inter tot opinionum dissidia, et omnes
nesciunt nisi reginam ignorantes, quam ars
deter diurnis, nocturnisq; præcibus deū opt.
max. sollicitat, ut omnes maxime tamen nos
Angli (quorum gubernacula suscepit) ca-
tholicæ fidei ueritatē agnoscamus, agnitam
excolamus amplexemurq;. Quid Constanti-
num illum constantissimum religionis assertorē
dicam? qui tanta pietate liberalitates
q; fuisse perhibetur, ut episcopis ex cunctis
terrarum partibus. Niccam accitis uictum
commeatusq; præstiterit, tantaq; inorum mā-
suetudine ac reuerentia in ecclesiæ præposi-
tos, ut non in throno aureo gēmisq; ornato,
sed minore sede, quam alijs, posita in medio
eorum ad episcoporum pedes considerit. At
quis tam coecus, qui non clare perspiciat nos
stram reginam hysce dei donis perinde illus-
trari ac cœlum suis stellis. uosq; patres us-
niuersumq; clerū aut pari aut maiori reuerē-
tia prosequi? Quod si Iouianus laudibus
celebrandus sit à posteris, quod ab Athanasio
hæreticorū propugnatore petierit, ut ei
rescriberet perfectam diuinorū dogmatum
disciplinam, quanto magis æternam nominis
gloriam

Constantin

Iouianus

gloriam cōsequetur nostra regina, quæ mul
lus Athanasios ex uniuersis sui regni finibus
coagit, coactus moner, hortatur, imperat, ut
cum dicendo, tum scribendo catholicam fidē
miseris modis disceptam resarcirent, resars
citam tuerentur ac fouerent: Louimianus ut
imperij sui terras ingressus est, primū scrips
sit legem, ut catholici episcopi extorres &
exules de exilio redirent, et ecclesias eis red
dendas esse professus est, qui fidem mihiolas
biliter seruassent: Ita & sacratissima regina
uos celeberrimos Angliae proccres uestris se
dibus exturbatos ex teterrimis carceris
squaloribus eduxit, & ingenti cum populi
applausu proprijs restituit ecclesijs. felicissi
ma Anglia quæ talem habet reginam. Beatis
sima Anglia, quæ tales habet episcopos. Beatissimi
& uos præsides, quibus donatum est
non solum in illum credere, sed pro nomine
eius pati. Audite uenerandi episcopi, sanctū
episcopū Chrysostomum, audite incarcerati
incarceratū. Magna dignitas (inquit Chrysos
tomus) & multa, regno & consulatu us
uiuersisq; maior pro Christo ligari. Nam ni
hil ita splendidum, ut uinctum esse propter
Christum. Vinctum esse propter Christum
illustrius est, quam siue Apostolum, siue dos
citem

Louimianus

(Arv/cst)

Eto rem, siue Euangelistam esse. Si quis Christū
stū diligit, hic utiq; prius habebat, (optione
data, uincula ferre propter Christū quām
cōelos inhabitare. Ligari pro Christo illus-
trius est, quām sedere ad dexteram ipsius,
honestius est quām sedere super duodecim
thronos. Quod si quis mihi uel uniuersitatem cōeli,
uel huius cathenae copiam ex optionem largi-
tus esset, cathenam hanc ego planè elegisse.
Deinde si aut mihi cū angelis standū fuisse
sursum, aut cum Paulo uincto, carcerē utiq;
præoptasse. Ad hæc si quis me aut in nume-
rum ex ordinem collocasset cœlestium potē-
tiarum, earum etiam que prope sunt thro-
num dei, aut talem ligatum fecisset, talis utis
que ligatus esse uoluissim. Non ita beatum
dico Paulum, quòd in paradisum raptus, atq;
quòd in carcerem est coniectus, non ita beas-
tum aestimo, quòd uerba audiuit ineffabilia,
quod uincula fustinuerit, non ob id adeo bes-
atum prædico, quòd in tertium cœlum raptus
est, atq; propter uincula. Et in scripturis
me non tantum delectat miracula patrans,
quantum male affectus, flagellatus ac misera-
biliter tractus. Beati uos ob carcerem, ob
cathenas, ob iniecta uincula, beati inquam et
ter beati, imò saepius. Totū orbē uobis conci-
liastis

liastis. Et iam longe absentes, amicos uobis
fecistis. Vbiq; terrarū & marium canuntur
uestra præclara facinora, fortitudo, constans
sentētia, animusq; minime sterilis. Nihil nō
tribunal quod alijs uidetur graue, uos deter
ruit, nō carnifex, nō tormentorū coaceruatio
nes, non minæ, quæ innumeræ mortes nuncia
bant, non iudex qui ignem ab ore flabat: non
aduersarij qui frendebant dentibus, & innus
meris alijs insultandi modis gestiebant, non
tantæ calumniæ, non impudentissimæ accus
sationes, non mors ante oculos quotidie pro
posita, sed hæc omnia uobis uberem potius ac
sufficientem consolationis materiam præstis
tere. Et idcirco clari quidem uos, & celeb
rant & prædicāt. Vos omnes amici nō solū
sed & inimici ipsi, qui hæc effecerunt. Tant
ta res est uirtus, ut illā impugnantes admis
tentur. Tanta res est malitia, ut etiam qui
eam operantur, condemnent. Nondum decas
pitati estis cum Iohanne Baptista, sed longe
acerbiora tulisti. Non enim idem est, breui
temporis momento caput amittere, & lon
go tempore cum talibus luctari doloribus,
terroribus, minis, uinculis, abductionibus,
bonorum rapinis, carnificum manibus, syco
phantarum impudentissimis linguis, conuitijs
salibus

~~Salibus~~ & dic acitatis. Gaudete igitur, exultate, uiriles estote, corroboramini, cogitate quod uestro exemplo ad certamina armastis, quod fluctuabundos confirmastis, quoniam spiritus resuscitastis. Nam afflictionibus uestris multum profuistis, non solum presentibus, sed & absentibus, nec ijs qui uiderunt, sed & ijs qui audiunt. Angliae ecclesiam quam uestris carceribus tam splendide illustrastis, quam uestris (inquam) carceribus Christo non tam seruastis, quam comparastis, pergitre redificare, muros Hierusalem iam ab hereticis dissipatos extruite, maceriarum ruinas implete, iuncturas à scismaticis concussas et disruptas in unitatis ecclesiæ compagine consiungite. Stertant, obganniant, debacchentur heretici, recto uos pede incedite in magnam domini ciuitatem Hierusalem, domum Dei, unitatem inquam ecclesiæ. Vbi altare unum, unum sacerdotium, unus Christus, extra hanc unitatem quisquis est, alienus est, prophanus est, hostis est, à qua unitate desistere à Christo exorbitari est, à qua unitate desiscere, errorum omnium seges est, à qua unitate desciscere, fundi nostri calamitas unisca fuit. Sit uobis patribus exemplo Dionisius Corinthiorū episcopus maxime cœlebris, qui

Dionisius :

cuius illud est dictū, Oportuerat quidem etiam
pati omnia pro eo, ne scinderetur ecclesia dei, et
erat non inferior gloria suā in eis martyriū, ne
scindatur ecclesia, quā est illa ne idolis immole-
tur. Imo secundū meā sententiā, maius puto hoc
esse martyriū. Ibi nāq; unusquisq; pro sua tan-
tū anima, in hoc uero pro omnī ecclesia marty-
riū sustinet. Sit uobis exemplo magnus ille Cap-
padox Basilius, de quo ita scribit Nazianzenus
quod cum strenue Cæsaris præfectū alloqueret-
ur, et acriter perstringeret, atq; eo nomine à
præfecto procax: et superciliosus sit habitus,
notatusq;: in hanc sententiam prorupit fortasse
antea in episcopū nō incidiſti. Omnino enim pro
religione certantes, hoc agimus modo, in alijs
modesti sumus, et omnibus hominibus hu-
miliores, ita enim mandata iubent, nec solū con-
tra cæsaris potentia, sed nec contra uiles homi-
nes supercilia attollimus: Vbi uero dei periclitat-
ur negotiū cunctis alijs contēptis ad dū solū
respicimus. Vos igitur mimicorū hominum lins-
guas, calūnias irrogatas, cōtumelias, probra, re-
moras nihil faciatis. Animos uestros nō terrefa-
ciat, quin deſpectui potius ac contēptui habeatis
Nā si ita ſe res habet (ut Cypriani uerbis utar)
quod mīquissimorū hominū timeatur audacia, ut
quod mali iure et equitate nō poffunt, temeris-

D. I., tate

Basilis:

Cypriani:

tate atq; desperatione perficiant. actū est de eis
piscopatus uigore, & de ecclesie gubernatione
actum est de sublimi, & diuina potestate. Nec
Christiani ultra esse, aut durare possumus, si
ad hoc uenitū est, ut perditorū minas atq; insidiā
at percimescamus. Nec nobis ignominia est, pati
a fratribus quod passus est Christus, nec illis glo-
ria est facere, quod fecit Iudas. Iā uero ut ad fis-
nē properemus, unū à uobis (reuerendi patres)
huius uenerādi cœius nomine, cuius me cōmuni
suffragis lingua & os præfecisti, nō tam petes-
re, quā impetrare cōiendo, obsecroq; nimirū ut
pristina illa dignitas et authoritas cleri Angliae
iā quasi postliminio: huic celeberrimo cœtui
doctissimorūq; hominum cōuentui uindicentur
ac restituantur. Si enim uerius sit, quā ut possit
negari, et manifestius, quam ut dissimulari deo-
beat, quod in ueteri lege deus opt. max. leuitas
& sacerdotes suæ legis ac controuersiarū, quæ
inde nascerentur interpres constituerit. Si in
novo testamento Christus omnia, quæ cūq; scris-
ba & Pharisei super cathedrā Moysis sedentes
dixi rint, seruare ac facere turbis præcepit: si
nō solū de Apostolis, sed & de eorū successori-
bus dictū cōsiiterit, Qui uos audit, me audit, et
qui uos spēnit, me spēnit. si s̄ iriu sanctus
posuerit episcopos, ut regerent ecclesia. Si Pau-
lus

Cōserni futno,
mitas, et die,
mitas;

Ius Apostolus Iesu Christi, huius rei Titum in
Creta reliquerit, ut que decessent corrigeret, si
mēbra sic in suo corpore, quod est ecclesia, dis-
gescit Christus: ut suum cuique locū, suum cuique
munus attribuerit, alios apostolos, alios prophe-
tas, alios doctores constituedo, si à maioribus de-
niq; nostris & prudenter in iure institutū, &
totius orbis cōsensu, deinde cōfirmatū fuerit, ut
de religione, nō unicē, potissimum tamen ad eos
qui ministri Christi, & dispensatores mysteriorū
dei. i Paulo Apostolo dictitantur, per tractā-
da & definienda referreretur, nunquā satis des-
mirari possū, quo cōsilio id iuris & potestatis,
nobis ademptū fuerit, quod omnibus maioribus
semper fuerit cōcessum? Quorsum queso ex ultimis
totius regni oris euocantur Decani, Archidiaconi, i theologi grauiſſimi legū peritiſſ. qui
ſensuſ habent in ſcripturis exercitatos, quiq;
in lege domini meditati ſunt omnibus diebus ui-
tæ ſue: ſi illorū ſuffragia in ſua (quod aiunt) as-
rena nihil omnino ponderis ſint habitura? Quid
hic oleū & operā perdimus? Quid aliud quam
laruæ habitifimus? Sine nostro enim cōſilio ne-
dū cōſensu facta, transacta ſunt omnia. At quā
piè & feliciter rerum exitus tandem docebit.
Quid quod libro blaſphemij cōſpersiſſimo, er-
roribus refertiſſimo, qui nomine religionis reli-

D. 2. gionem

Liber, q*i* d*x*
Praealorius:

gionem tollit, sacramenta diminuens, uniuersū
orbē cōdemnat, quem præcatoriū nuncuparunt
uniuersis obtrudendo nunquā accesserit noster
calculus, quade re quantopere nobis gratulans
dū esse arbitror haud facile dixero. Quæ accus
ratius euoluenti in mentē mihi uenit Chrisostos
mi querela, si quando uera, dubio procul nostra
tempestate longè uerissima. Quid tantū tandem
peccauit ecclesia dei, quænā tanta res ipsius ec
clesiæ dominū excitauit iduxitq; ut illā tāto cū
eius dedecore tā ignomi. iofiss. tā laruatis histri
onibns, ganeonibus, sedis episcopis regendā tra
deret. Adhibenda ergo (ut inquit Hilarius)

Hilarius :

omnis cura, ne hæreuiici sint periuiores in despes
ratione uitæ quam nos in spe uitæ, ne illi plus sol
licitudinis ad falsa impendant, quam nos ad ues
tra. Atq; hoc nobis grauior incumbit cura, quod
non apud homines solū, sed ipsum adeo tremens
dū dei opt. max. tribunal, cuius cognitionem ni
hill latere, cuius iusticiā nihil effugere potest, cū
in rebus omnibus, tum uel maximè in religione
peculiaris domini negocio, recte aut secus a nos
bis dictorū factorūq; rationem cōstare oportet.
Industriam porro meam tam maximā adhibitus
rū n̄c polliceor, quam uos maximam in me bene
uolentiā exhibuistis. Adhibeo inquam quantum
maximā possum, ut uestræ de me expectationi
satissimæ

Satisfaciam. Quod si per omnia nō fuerō confessus,
qui tam uos mihi qui quantum possum
sum præstaturus imbecillitatem quām uobis metas
ipsi amicissimum de me errorē uestrum cons
donabitis. Mihi deesse potero, uerbis & huic
uenerabili confessui non sum
defuturus unquam. Dixi.

RESPONSVM ET EX
hortatio reuerendi patris domini Edmundi
Londinensis episcopi.

Vm tacitus apud me cons
idero, uestram, charissi
mis fratres & amici, in
procedendo diligentiam
solertiam, & dexteritas
tem, non possum nō ual
de laudare ingenia ues

stra, summamq; uestram probitatem, nō possum
nō probare ualde actiones omnes uestras. Quid
enim (quæso uos per deum immortalem) hic in
uobis quo uis modo desiderari potest, quod non
multo antea sit excogitatū & prouisum prudē
ter, & piè, quod non rimatum ac excussum dili
genter & scāulo, quod nō elaboratū, & perfes
ctum ingeniosè & celeriter? Vos enim pro ea,

D. 3. . qua

qua prædicti estis prudentia et solertia, nō (quod
multi solent) neglectim et sparsim, sed concors
dibus animis, simile et serio, in unum cōuenistis.
Qui certè gradus nonnullus est ad optimas acti
ones feliciter prouochendas. Vos non studijs par
tium, aut priuatis animorum affectibus, indulsi
stis, id quod publicas actiones plurimum remo
rari solet, sed honestis rationibus adducti, quod
iustum, quod rectum, quod piūm, quod bonum,
ac bonum quidem ipsum publicum ob oculos ues
tros habuistis. Vos non quid uoluptati cur am
bitioni placere, sed quid reipublicæ christiane
prodeesse possit, prudenter et sedulo, ubiq; ut
apparet, animaduictus et cauistis. Itaque
cum uestris suffragijs, uirum tam doctum,
tam ingeniosum, tam eloquentem, tam catho
licum et bonum, deniq; tam omnilaude dig
num, et omnibus ordinibus tam gratum, et cha
rum in referendarium uestrum, concordibus stu
dijs elegistis et præsentastis, quid ni expectes
tis ut magna à patribus uobis, ut par est, et has
beatur et agatur, et referatur gratia? Quid ni
ab omni clero et populo, quos tam magno affe
cistiis beneficio ingente laudem et gloriam
pro uestris meritis repergetis? Quid ni
deniq; à deo opt. max. quem hoc facto uestro ho
norastis, præmium illud ingens, quod benefacis
cuiibus

entibus largiri solet, immortale scilicet, et nunc
quam marcescens uestro iure sperare debeatiss.
Hij siquidem fructus sunt, fratres et amici, pul-
cherrimarum uestrarum actionum, uobis ab ipsi-
suis summa benignitate expectandi. Sed id quos
que præterea accedit commodi, quod hic uester
referendarius, pro sua bonitate et prudencia,
uobis non suggestet, nisi quæ salutaria erunt et
ualde pia, et idem pro suo candore et ingenij
sui summa dexteritate, quæcunq; suggesterit fe-
liciter tractabit. Idem deniq; pro ea qua est apud
optimam, clementissimamq; reginam nostram, gra-
tia et fauore, quæ tractata erunt, perficiet cele-
riter et fructuose. Quamobrem cum in hoc re-
rum statu, et ueluti præludio, tam fecisti prus-
denter et pie, orandi estis plurimum, ut rursus
in unum conuenientes cum hoc uestro referens
dario, pari studio et uoluntate quæ supersunt,
et quæ uestris prudentijs uisa erunt digna et
necessaria quæ tractentur, ea sic tractetis et
expediatis, ut ad laudandum tandem finem perduci
possint. Quia in re, nihil dubitandum est, quin pa-
tres ac dominos meos pluim honorandos, hic
presentes, habituri sitis longe beneuolos. Ipsi
namq; pro sua erga uos beneuolentia et studio,
proq; sua erga deum et christanam religionem pi-
etatem, deniq; pro sua in rem publicam charitatem

5.

¶ amore omnes uestrros conatus et studia, sua
omni opera et authoritate sedulo promouebut,
adiuuabunt, et prouochent. Id quod illorū nomis
ne nobis serio et bona fide polliccor, ac
ueluti fide iubeo.

FINIS.

¶ EXCVSVM LONDI.
ni in aedibus Iohannis Cawoli,
typographi Regiae Ma-
iestatis.

Anno. M. D. LIII.
Mense Decembri.

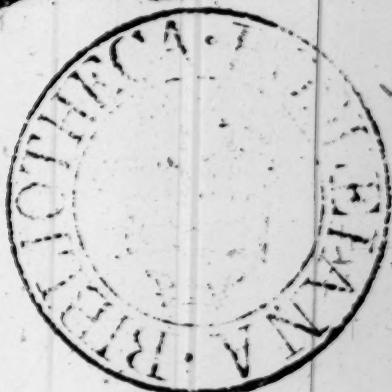
4

MINISTRÔMACHIA;
IN QVA
EVANGELICO-
RVM MAGISTRORVM
ET MINISTRORVM, DE EVAN-
GELICIS MAGISTRIS, ET MINISTRIS
mutua iudicia, testimonia, conuicia, maledi-
cta, iræ, diræ, minæ, furiæ, proscriptiones, cō-
demnationes, execrationes, & omnibus se-
culis inauditi Anathematismi
recensentur.

PER
STANISLAVM RESCIVM
collecta.

R: Russæ;

COLONIAE,
Apud Henr. Falkenborg.
Anno eho. I. D. XCII.